

Αθήνα, 9.12.2020

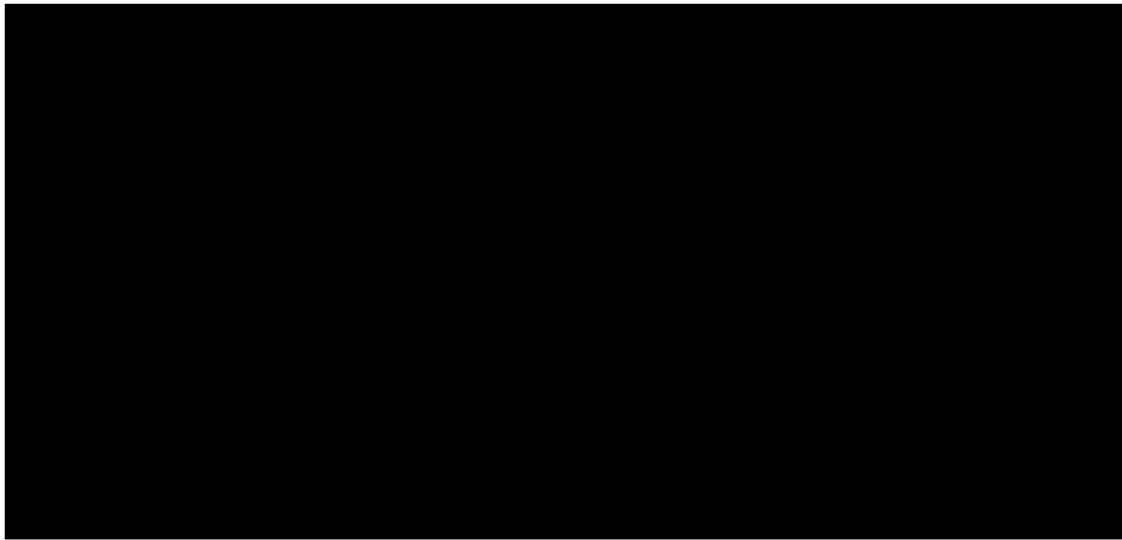
**ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ
ΕΓΓΡΑΦΑ**

-

ΧΡΗΣΗ DRONES ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛ.ΑΣ. ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 15-18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Προς: Τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγο κ. Καραμαλάκη

Από:

Κοινοποίηση προς:

- α) Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, κ. Χρυσοχοϊδη
- β) Τον Πρόεδρο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κ. Μενουδάκο

Θέμα: Υποβολή ερωτημάτων και αιτήματος πρόσβασης σε έγγραφα αναφορικά με τη χρήση Drones από την Ελληνική Αστυνομία κατά την περίοδο 15-18 Νοεμβρίου στο πλαίσιο κατεπειγόντων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορονοϊού COVID-19»

Αξιότιμε κ. Αρχηγέ της ΕΛ.ΑΣ.,

Ως πολίτες της Ελληνικής Δημοκρατίας και κάτοικοι Αθηνών σας αποστέλλουμε την παρούσα επιστολή προκειμένου α) να σας απευθύνουμε συγκεκριμένα ερωτήματα για τη χρήση drones από την Ελληνική Αστυνομία και β) να αιτηθούμε πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα της υπηρεσίας σας. Αφορμή της επιστολής μας αποτέλεσαν οι

σημαντικές προκλήσεις που ανέκυψαν αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων που διαμένουν στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, και ιδιαίτερα στην πρωτεύουσα, κατά την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18 Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ.

Πιο συγκεκριμένα, στις 14 Νοεμβρίου 2020 η Ελληνική Αστυνομία (στο εξής: ΕΛ.ΑΣ.) αποφάσισε την απαγόρευση όλων των δημόσιων υπαίθριων συναθροίσεων άνω των τεσσάρων (4) ατόμων για το ως άνω χρονικό διάστημα στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και με αφορμή την επέτειο του Πολυτεχνείου.¹

Ωστόσο, δημοσιεύματα έγκυρων μέσων μαζικής ενημέρωσης αναφέρουν ότι η ΕΛ.ΑΣ. στην προσπάθεια της να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την μη πραγματοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης τη δεδομένη περίοδο θα έκανε χρήση μη στελεχωμένων αεροσκαφών (drones) στην Αθήνα, προκειμένου να μεταφέρουν στο κέντρο επιχειρήσεων της ΕΛ.ΑΣ. την ακριβή εικόνα που επικρατεί στους δρόμους της πόλης.² Ακόμη, χρήστες μέσων κοινωνικής δικτύωσης δημοσίευσαν σχετικά βίντεο με drones που πετούν πάνω από τις γειτονιές της Αθήνας υποστηρίζοντας ότι αυτά αποτελούν drones της ΕΛ.ΑΣ. (παρότι δεν διαφαίνονται σχετικά αναγνωριστικά στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ. επί των drones).³

Το οικείο νομοθετικό πλαίσιο για τη χρήση φορητών συστημάτων επιτήρησης (όπως εν προκειμένω οι κάμερες στον εξοπλισμό των αστυνομικών της ΕΛ.ΑΣ.) ήτοι το Π.Δ. 75/2020⁴ και ο ν. 3917/2011⁵ προβλέπουν ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο, το οποίο φυσικά ερμηνεύεται υπό το φως του Δικαίου της ΕΕ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων⁶ και συγκεκριμένα της Οδηγίας 2016/680⁷ και των διατάξεων του ν.4624/2019⁸ που μεταφέρουν την Οδηγία αυτή στην ελληνική έννομη τάξη. Επίσης, ο ν.2800/2000, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ρυθμίζει τα σχετικά με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Μη Στελεχωμένων Αεροσκαφών (Υ.Μ.Σ.Α.) της ΕΛ.ΑΣ., η οποία

¹ Αριθμ. 1029/8/18 – 14.11.2020, ΦΕΚ Β' 5046/2020, Διαθέσιμο εδώ: <https://www.in.gr/wp-content/uploads/2020/11/%CF%86%CE%B5%CE%BA.pdf>

² Δείτε σχετικά δημοσιεύματα από την εφημερίδα «Η Καθημερινή» διαθέσιμο εδώ <https://www.kathimerini.gr/society/561160660/drones-aiantes-kai-5-000-astynomikoi-sta-metra-gia-to-polytechnio/>, την εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» διαθέσιμο εδώ <https://www.tanea.gr/2020/11/17/greece/astynomika/polytexneio-5-000-astynomikoi-drones-kai-geniki-epifylakti-gia-ton-eortasmo/> και τον τηλεοπτικό σταθμό mega <https://www.megatv.com/2020/11/16/epeteios-polytexneiou-epi-podos-sxedon-5-000-astynomikoi-elikoptero-kai-drone-tis-el-as/>

³ Π.χ. δείτε σχετική ανάρτηση από χρήστη του Twitter εδώ <https://twitter.com/ANTIplhroforhsh/status/1327308098504192001>

⁴ Διαθέσιμο εδώ https://www.kodiko.gr/nomologia/download_fek?f=fek/2020/a/fek_a_173_2020.pdf&t=bbd7e496157228933f1fd4b777f0d63b

⁵ Διαθέσιμος εδώ https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/128144/nomos-3917-2011

⁶ Βλέπετε και Γνωμοδότηση ΑΠΔΠΧ 3/2020, διαθέσιμη εδώ https://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33%2C15453&_dad=portal&_schema=PORTAL&_piref33_15473_33_15453_15453.etos=2020&_piref33_15473_33_15453_15453.arithmosApofasis=&_piref33_15473_33_15453_15453.thematikiEnotita=-1&_piref33_15473_33_15453_15453.ananeosi=%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%AD%CF%89%CF%83%CE%B7

⁷ Διαθέσιμη εδώ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0680&rid=1>

⁸ https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/552084/nomos-4624-2019

υπόκειται στην υπηρεσία «Εναέρια Μέσα Σωμάτων Ασφαλείας» η οποία υπάγεται με τη σειρά της απευθείας στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας.⁹

Με βάση τα παραπάνω νομοθετήματα επομένως, η ΕΛ.ΑΣ. αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας για κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο χρήσης των drones αυτής.

Α. ΑΝΑΦΟΡΑ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛ.ΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ DRONES ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 15-18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Το **άρθρο 10 του Συντάγματος** ορίζει ότι *«1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον, που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με τον νόμο. 2. ... 3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή παράνομης άρνησης, πέραν των άλλων τυχόν κυρώσεων και έννομων συνεπειών, καταβάλλεται και ειδική χρηματική ικανοποίηση στον αιτούντα, όπως νόμος ορίζει»*.

Στην προκειμένη περίπτωση και έχοντας υπόψη:

α) το άρθρο 5(3) του ΠΔ 75/2020 το οποίο αναφέρει ότι η λειτουργία φορητών συστημάτων επιτήρησης επιτρέπεται σε περιπτώσεις που υπάρχει **άμεσος σοβαρός κίνδυνος τέλεσης των αναφερομένων στο άρθρο 3 του ΠΔ 75/2020 αξιόποινων πράξεων, κατόπιν σχετικής απόφασης του υπεύθυνου επεξεργασίας** με την οποία αιτιολογείται ειδικώς η συνδρομή των προϋποθέσεων για τη λειτουργία φορητών συστημάτων επιτήρησης, **με την αναφορά συγκεκριμένων πραγματικών στοιχείων,**

β) το άρθρο 6(1) του ΠΔ 75/2020 το οποίο αναφέρει ότι η λειτουργία κινητών συστημάτων επιτήρησης, σε χώρους και κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης, είναι επιτρεπτή **με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του υπεύθυνου επεξεργασίας, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον έχει γνωστοποιηθεί στον οργανωτή της συνάθροισης και τους μετέχοντες σε αυτή και μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ΠΔ 75/2020,**

γ) το άρθρο 12(2) του ΠΔ 75/2020 το οποίο προβλέπει ότι η λειτουργία συστημάτων επιτήρησης επιτρέπεται ύστερα από απόφαση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Συγκεκριμένα, η εν λόγω απόφαση εκδίδεται **κάθε φορά,** και σε αυτή **καθορίζεται ο χρόνος ενεργοποίησης, καθώς και η διάρκεια λειτουργίας,** η οποία δύναται να παραταθεί, κατόπιν νέας, ειδικά αιτιολογημένης απόφασης. Επίσης, η απόφαση αυτή **τελεί σε συνάρτηση με την εκάστοτε μελέτη εκτίμησης αντικτύπου** και προσδιορίζει λεπτομερώς **την εμβέλεια λειτουργίας αυτών και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά τους, ενώ παράλληλα αιτιολογείται η σκοπιμότητα χρήσης τους.** Ακόμη, η μελέτη εκτίμησης αντικτύπου των επιπτώσεων της επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, διενεργείται **τόσο για την**

⁹ Διαθέσιμος εδώ: https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/189940/nomos-2800-2000

προμήθεια, όσο και πριν την αρχική θέση σε λειτουργία των φορητών συστημάτων επιτήρησης,

δ) το άρθρο 13 του ΠΔ 75/2020 το οποίο προβλέπει ότι κατά της απόφασης λειτουργίας συστήματος επιτήρησης **ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τις ισχύουσες διατάξεις,**

ε) το άρθρο 27 της Οδηγίας 2016/680 και το άρθρο 65 του ν.4624/2019 τα οποία προβλέπουν ότι όταν ένας τύπος επεξεργασίας, ιδίως με τη χρήση νέων τεχνολογιών, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, του πλαισίου, του πεδίου εφαρμογής και των σκοπών της επεξεργασίας, είναι πιθανόν να προκαλέσει μεγάλο κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, πριν από την επεξεργασία, υποχρεούται να **προβαίνει σε εκτίμηση επιπτώσεων των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,**

στ) το άρθρο 28 της Οδηγίας 2016/680 και άρθρο 67 του ν. 4624/2019 τα οποία προβλέπουν ότι όταν ο τύπος της επεξεργασίας, ιδίως λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών, μηχανισμών ή διαδικασιών, ενέχει σημαντικό κίνδυνο για τα προστατευόμενα έννομα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας **υποχρεούται να διαβουλευτεί με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων πριν από την επεξεργασία των δεδομένων, και**

ζ) το άρθρο 25(15)(αα)(βββ) του ν.2800/2000 το οποίο αναφέρει ότι Γραφείο Επιχειρήσεων και Ασφάλειας Πτήσεων της ΥΜΣΑ υποχρεούται να τηρεί αρχείο πτήσεων, προγραμματισμένων και εκτάκτων.

με το παρόν αιτούμαστε να μας απαντήσετε γραπτώς στα καίρια για την προστασία των υποκειμένων των δεδομένων κάτωθι ερωτήματα:

1α. Εξέδωσε η ΕΛ.ΑΣ. ως υπεύθυνος επεξεργασίας **την απαραίτητη απόφαση / τις απαραίτητες αποφάσεις λειτουργίας φορητών συστημάτων επιτήρησης για τη** περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18 Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ., σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΠΔ 75/2020;

1β. Έχει καταρτίσει η ΕΛ.ΑΣ. **εκτίμηση επιπτώσεων των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,** σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΠΔ 75/2020, το άρθρο 27 της Οδηγίας 2016/680 και το άρθρο 65 του ν.4624/2019;

1γ. Έχει προχωρήσει η ΕΛ.ΑΣ. στην **απαραίτητη διαβούλευση με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα πριν από την πράξη επεξεργασίας,** σύμφωνα με το άρθρο 28 της Οδηγίας 2016/680 και άρθρο 67 του ν.4624/2019;

1δ. Διαθέτει η ΕΛ.ΑΣ. **drones που ανήκουν στον τύπο «πολυκόπτερα»** πέρα από τα γνωστά drones SpyLight και ThunderB τύπου «fixed-wing» που ήδη διαθέτει και εάν ναι, **πώς προμηθεύτηκε η ΕΛ.ΑΣ. τα εν λόγω drones και ποια είναι τα μέτρα που έχει λάβει για την ορθή σήμανση τους** (ιριδίζοντα φώτα, εκπομπή ηχητικού μηνύματος, σήματα της ΕΛ.ΑΣ. επί των drones κ.α.);

B. ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ DRONES ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 15-18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

1. Το **άρθρο 5Α του Συντάγματος**, κατοχυρώνει δικαίωμα του πολίτη για πλήρη γνώση όλων των διοικητικών στοιχείων.¹⁰ Επιπλέον, το **άρθρο 10 του Συντάγματος** ορίζει ότι «1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον, που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με τον νόμο. 2. ... 3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών **και χορήγηση εγγράφων**, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή παράνομης άρνησης, πέραν των άλλων τυχόν κυρώσεων και ένομων συνεπειών, καταβάλλεται και ειδική χρηματική ικανοποίηση στον αιτούντα, όπως νόμος ορίζει».
2. Περαιτέρω η χορήγηση αντιγράφων εγγράφων προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 45/ τ. Α'/9.3.1999) (ΚΔιοικΔ), όπως ισχύουν.¹¹ Ειδικότερα, το άρθρο 5 του ΚΔιοικΔ ορίζει:

*«Πρόσβαση σε έγγραφα 1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των **διοικητικών εγγράφων**. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. 4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. [...] 5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες».*

3. Το δικαίωμα αυτό αποτελεί έκφανση του δικαιώματος των πολιτών προς πληροφόρηση, που απορρέει από το δικαίωμα του αναφέρεσθαι (άρθρο 10

¹⁰ βλ. την εκτενή ανάλυση του Α. Π. Αργυρού, Πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα – Χορήγηση αντιγράφων εγγράφων – Εύλογο ενδιαφέρον – Διαδικασία – Αρχή διαφάνειας, ΝοΒ 2016, σελ. 796 επ.

¹¹ Συμπληρώθηκαν από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9/ τ. Α', 30.1.2001), αντικαταστάθηκαν με αυτές της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44/ τ. Α', 11.2.2004), και κωδικοποιήθηκαν με το π.δ. 28/2015 (ΦΕΚ 34/Α'/2015)

Συντάγματος) και το δικαίωμα προς παροχή δικαστικής προστασίας (άρθρο 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ και άρθρο 20 παρ. 1 Συντάγματος). Αναγνωρίζεται σε κάθε πολίτη που έχει εύλογο ενδιαφέρον προς πληροφόρηση.

4. **Ως εύλογο ενδιαφέρον** προς πληροφόρηση, νοείται το ενδιαφέρον που προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μίας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσης του αιτούντος με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητά πρόσβαση. Ομοίως, εύλογο ενδιαφέρον προς πληροφόρηση έχει οποιοσδήποτε μπορεί, **ως εκ της ιδιότητάς του, να επικαλεσθεί το ενδιαφέρον του για τη γνώση του περιεχομένου συγκεκριμένων διοικητικών εγγράφων.**¹² Η ύπαρξη ευλόγου ενδιαφέροντος αρκεί για τη θεμελίωση του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα.

5. **Ως διοικητικά έγγραφα** κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων νοούνται όσα συντάσσονται από δημόσιες υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του ειδικότερου προσδιορισμού τους και αδιαφόρως αν αφορούν τον αιτούντα ή τρίτα πρόσωπα, όπως επίσης δεν απαιτείται να έχουν το χαρακτήρα των εκτελεστών πράξεων, συνεπώς περιλαμβάνεται κάθε έγγραφο που έχει συνταχθεί από τις δημόσιες υπηρεσίες.¹³ Επίσης, ως διοικητικά έγγραφα θεωρούνται, ως εκ του σκοπού των ανωτέρω διατάξεων, και αυτά που χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής δράσης ή τη διαμόρφωση γνώμης ή κρίσης διοικητικού οργάνου. Κατά την Εισηγητική Έκθεση του ν. 1599/1986 – σε σχέση με το άρθρο 16 αυτού – περιλαμβάνεται «ό,τι υπάρχει μέσα στα αρχεία της διοίκησης». Περιλαμβάνονται, δε, και τα δικαιολογητικά. Ομοίως, αντιμετωπίζονται ως διοικητικά έγγραφα κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων και τα έγγραφα που δε συντάχθηκαν από δημόσιες υπηρεσίες, αλλά έχουν καταχωρηθεί και βρίσκονται σε αυτές, διότι υποβλήθηκαν από ιδιώτες ως δικαιολογητικά ή ως προϋπόθεση για την έκδοση διοικητικής πράξης και, εν πάση περιπτώσει, έχουν αποτελέσει στοιχεία της διοικητικής δράσης. Ενδεικτικά: οι εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι, οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. Η απαρίθμηση των διοικητικών εγγράφων στο νόμο (εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις) είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική.¹⁴ Κατ' ακολουθία των ανωτέρω ως διοικητικά έγγραφα, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, πρέπει να θεωρηθούν και τα σχέδια των δημοσίων εγγράφων, των οποίων όμως έχει τελειωθεί η διαδικασία έκδοσης ή τουλάχιστον κατάρτισης με την υπογραφή τους από το κατά νόμο αρμόδιο διοικητικό όργανο.¹⁵ Επίσης, κατ' ακολουθία των ανωτέρω ως διοικητικά έγγραφα, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, πρέπει να θεωρηθούν και τα σχέδια των δημοσίων εγγράφων, δηλαδή τα έγγραφα που φυλάσσονται στον φάκελο της υπόθεσης εφόσον φέρουν τα στοιχεία της εκδούσας αρχής, την ημερομηνία σύνταξής τους, τον αριθμό καταχώρησης στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας, τις μονογραφές όλων των ενδιάμεσων μέχρι τον τελικό υπογράφοντα οργάνων, καθώς και την υπογραφή από το έχον την τελική αρμοδιότητα έκδοσης όργανο. Συνακόλουθα, οποιοσδήποτε έχει εύλογο ενδιαφέρον δικαιούται να λάβει γνώση των σχεδίων αυτών, κατά τη διαδικασία των παρ. 4 και 6 του άρθρου 5. Επιπροσθέτως, διοικητικά έγγραφα, κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 2690/1999, στα οποία έχει πρόσβαση όποιος θεμελιώνει εύλογο ενδιαφέρον, είναι και οι έγγραφοι

¹² Βλ. ΣτΕ (Ολομ.) 94/2013, ΓνμΔΕισΑΠ 1/2005, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

¹³ Βλ. 34/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ, Σιούτης Διοικητικό Δίκαιο 2004, σελ. 255.

¹⁴ Βλ. ΟλομΝΣΚ 723/2000, ΟλομΝΣΚ 354/2006, ΓνμΔ ΝΣΚ 148/2014, ΓνμΔ ΝΣΚ 169/2016 και εκτενείς περαιτέρω παραπομπές σε Α. Π. Αργυρού, όπ.π., σελ. 798 επ.

¹⁵ Βλ. ΟλομΝΣΚ 723/2000, ΓνμΔ ΝΣΚ 383/2000, ΓνμΔ ΝΣΚ 117/2006, ΟΛΝΣΚ 354/2006.

εισηγήσεις και προτάσεις, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι, κατά τη διαδικασία δράσης του διοικητικού οργάνου, χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση γνώμης ή τη λήψη απόφασης¹⁶ ή αναφέρονται σε έγγραφο διοικητικού οργάνου, ως στοιχεία τα οποία επέδρασαν στη διαμόρφωση της τελικής του γνώμης ή κρίσης.¹⁷ Για τον ίδιο λόγο γίνεται δεκτό ότι αντιμετωπίζονται ως διοικητικά έγγραφα κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών και τα έγγραφα που δεν συντάχθηκαν από δημόσιες υπηρεσίες, αλλά ευρίσκονται στα αρχεία (φακέλους) δημόσιας υπηρεσίας ως απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση διοικητικής πράξης, εφόσον χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση προς θεμελίωση ή οπωσδήποτε διαμόρφωση γνώμης ή κρίσης, οπότε, ως διαμορφωτικά ή επιβοηθητικά της κρίσης του διοικητικού οργάνου κατέστησαν στοιχεία της διοικητικής δράσης¹⁸ ή αποτέλεσαν στήριγμα ή αιτιολογία ή προϋπόθεση για την έκδοση ορισμένης διοικητικής πράξης¹⁹ ή ενσωματώθηκαν με την αναφορά τους σε ορισμένο διοικητικό έγγραφο, οπότε επιβάλλεται η χορήγηση και των ως άνω στοιχείων του διοικητικού φακέλου στον ενδιαφερόμενο.²⁰ **Επομένως:**

Τα σχέδια των διοικητικών εγγράφων αποτελούν διοικητικά έγγραφα των οποίων μπορεί να λάβει γνώση και να του χορηγηθούν επικυρωμένα αντίγραφα καθένας που έχει εύλογο ενδιαφέρον, εφόσον έχει οριστικοποιηθεί το περιεχόμενό τους και δεν βρίσκονται στο στάδιο της επεξεργασίας, φέρουν τα στοιχεία της Υπηρεσίας που τα εξέδωσε, την ημερομηνία σύνταξής τους, τον αριθμό καταχώρησης στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας και τις υπογραφές όλων των αρμόδιων για την έκδοσή τους οργάνων. Το ίδιο ισχύει και για τα συνημμένα τους είτε πρόκειται για διοικητικά έγγραφα είτε και για ιδιωτικά, εφόσον, και στις δύο περιπτώσεις, αποτελούν στοιχεία του διοικητικού φακέλου, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση της κρίσης του διοικητικού οργάνου.

6. Ενόψει των ανωτέρω, μόνη προϋπόθεση που τίθεται εκ του νόμου προς λήψη γνώσης ή αντιγράφου ήδη εκδοθέντος και ευρισκόμενου στην κατοχή της υπηρεσίας διοικητικού εγγράφου, είναι η ύπαρξη «ευλόγου ενδιαφέροντος» προς τούτο.

7. Όπως έχει κριθεί, ο αιτών πρόσβαση σε έγγραφο που τον αφορούν, είναι «ενδιαφερόμενος» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, τεκμαίρεται δηλαδή ότι έχει εύλογο προς τούτο ενδιαφέρον.²¹ Για τα λοιπά έγγραφα, η θεμελίωση του δικαιώματος πρόσβασης σε αυτά προϋποθέτει την ύπαρξη συγκεκριμένης προσωπικής, **έστω χαλαρής, σχέσης του αιτούντος ή ορισμένη ιδιότητα αυτού που τον συνδέει με τα αιτούμενα δημόσια έγγραφα** ή τα ιδιωτικά έγγραφα που αποτέλεσαν τη βάση έκδοσης της διοικητικής πράξης ή διαμόρφωσαν τη διοικητική διαδικασία ή, προκειμένου για ιδιωτικά έγγραφα, το ειδικό έννομο συμφέρον του και τη συνάφεια αυτών με υπόθεσή του που έχει διεκπεραιωθεί ή εκκρεμεί στις δημόσιες υπηρεσίες.

8. Με βάση τα ανωτέρω με την παρούσα επιστολή ζητάμε συγκεκριμένα τα παρακάτω διοικητικά έγγραφα:-

α) Την απόφαση/ τις αποφάσεις λειτουργίας φορητών συστημάτων επιτήρησης από την ΕΛ.ΑΣ. για την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18

¹⁶ Βλ. Γνμδ ΝΣΚ 140/2013.

¹⁷ Βλ. Γνμδ ΝΣΚ 606/1997, ΟλομΝΣΚ 354/2006.

¹⁸ Βλ. ΟλομΝΣΚ 436/1992, Γνμο ΝΣΚ 338/1996, Γνμδ ΝΣΚ 620/1999.

¹⁹ Βλ. Γνμδ ΝΣΚ 338/1996, Γνμδ ΝΣΚ 465/1998.

²⁰ Βλ. Γνμδ ΝΣΚ 338/1996, Γνμδ ΝΣΚ 119/1997, Γνμο ΝΣΚ 465/1998, Γνμδ ΝΣΚ 620/1999, Α. Γέροντα, Τα δικαιώματα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, ΔΙΑ 2000.570, Γ. Γεραπετρίτη, Το δικαίωμα του πολίτη για πρόσβαση στα διοικητικά στοιχεία, ΠειρΝ 1997.375.

²¹ Βλ. Ολ ΣτΕ 94/2013.

Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ. στην Αθήνα σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΠΔ 75/2020.

β) Την εκτίμηση επιπτώσεων των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για τη χρήση drones από την ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΠΔ 75/2020, το άρθρο 27 της Οδηγίας 2016/680 και το άρθρο 65 του ν.4624/2019.

γ) Αντίγραφο του αρχείου πτήσεων μη στελεχωμένων αεροσκαφών της ΕΛ.ΑΣ. για την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18 Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ. στην Αθήνα

δ) Οποιαδήποτε άλλα συνοδευτικά έγγραφα, όπως τυχόν σχετικές γνωμοδοτήσεις ή αποφάσεις της υπηρεσίας σας σχετικά με τη χρήση drones.

9. Οι πολίτες που υπογράφουν κάτωθι το παρόν έγγραφο έχουν εύλογο ενδιαφέρον να λάβουν γνώση της απόφασης/ των αποφάσεων λειτουργίας φορητών συστημάτων επιτήρησης από την ΕΛ.ΑΣ. για την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18 Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ. στην Αθήνα καθώς είναι κάτοικοι Αθηνών και επιθυμούν να εξετάσουν την απόφαση / τις αποφάσεις προκειμένου να εξακριβωθεί ότι πληρούνται οι απαραίτητες διασφαλίσεις που ορίζει το ΠΔ 75/2020 και εάν κριθεί απαραίτητο να προχωρήσουν στην άσκηση των δικαιωμάτων έννομης προστασίας κατά αυτής όπως ορίζεται στο άρθρο 13 του ΠΔ 75/2020 (αίτηση ακυρώσεως). Σε περίπτωση που η εν λόγω απόφαση δεν έχει εκδοθεί, οι πολίτες που υπογράφουν το παρόν έγγραφο έχουν το έννομο συμφέρον να ενημερωθούν σχετικά για την μη έκδοσή της κατά παράβαση των διατάξεων του ΠΔ 75/2020 προκειμένου να στραφούν νομικά κατά της ΕΛ.ΑΣ. Τα έγγραφα δεν θα δημοσιευτούν περαιτέρω και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους εν λόγω σκοπούς της άσκησης των έννομων δικαιωμάτων των πολιτών.

10. Οι πολίτες που υπογράφουν το παρόν έγγραφο έχουν εύλογο ενδιαφέρον να λάβουν γνώση της εκτίμησης επιπτώσεων των προβλεπόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ως υποκείμενα των δεδομένων, που διαμένουν και εργάζονται στο κέντρο της Αθήνας και ενεργοί πολίτες που ενδιαφέρονται για την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους, πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσουν την μελέτη εκτίμησης αντικτύπου, προκειμένου να επιβεβαιωθεί εάν έχουν τηρηθεί οι απαραίτητες διασφαλίσεις που προβλέπονται στα ως άνω άρθρα και σε διαφορετική περίπτωση να προχωρήσουν σε νομικές ενέργειες κατά της ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις προσωπικών δεδομένων του εθνικού και ενωσιακού δικαίου. Το έγγραφο δεν θα δημοσιευτεί περαιτέρω και θα χρησιμοποιηθεί μόνο για τους εν λόγω σκοπούς της άσκησης των έννομων δικαιωμάτων των πολιτών. Εναλλακτικά, οι πολίτες αποδέχονται να μην λάβουν το έγγραφο αυτό αλλά να κληθούν να το μελετήσουν στην υπηρεσία σας.

11. Οι πολίτες που υπογράφουν το παρόν έγγραφο έχουν εύλογο ενδιαφέρον να λάβουν γνώση ή/και αντίγραφο του αρχείου πτήσεων μη στελεχωμένων αεροσκαφών της ΕΛ.ΑΣ. για την περίοδο 15 Νοεμβρίου 2020 και ώρα 6.00 π.μ. έως 18 Νοεμβρίου 2020 ώρα 9.00 μ.μ. στην Αθήνα. Η εν λόγω γνώση / το εν λόγω αντίγραφο είναι αναγκαία / αναγκαίο για να εξακριβωθεί εάν έλαβαν χώρα πτήσεις drones τη δεδομένη περίοδο σύμφωνα με τις απαντήσεις που θα λάβουμε από την ΕΛ.ΑΣ. Επίσης, στην περίπτωση που δεν έλαβαν χώρα πτήσεις drones, οι πολίτες που υπογράφουν το παρόν έγγραφο έχουν έννομο ενδιαφέρον πρόσβασης σε αυτό προκειμένου να κινηθούν

νομικά κατά παντός υπευθύνου για διάδοση ψευδών ειδήσεων που είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία γενικότερου πανικού και φόβου στο ευρύ κοινό σχετικά με πιθανές παραβιάσεις της προστασίας των προσωπικών δεδομένων υποκειμένων και της ιδιωτικότητάς τους.

12. Τα μέλη του ΔΣ της Homo Digitalis, πέραν του ότι στοιχειοθετείται το εύλογο ενδιαφέρον μας λόγω της ιδιότητας μας ως μέλη διοίκησης μιας οργάνωσης υπεράσπισης των δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών έχουμε τη διττή ιδιότητα του Έλληνα πολίτη και κατοίκου Αθηνών. Πιο συγκεκριμένα, οι υπογράφοντες που αποτελούν μέλη της Homo Digitalis είναι κάτοικοι Αθηνών και μάλιστα διαμένουν στο κέντρο της Αθήνας. Οπότε η χρήση των drones πάνω από τον τόπο κατοικίας μας υπογραμμίζει το άμεσο και ενεστός εύλογο ενδιαφέρον μας.

13. Τέλος σε καμία δε περίπτωση δε μπορούν να έχουν εφαρμογή οι εξαιρέσεις του νόμου για την μη παροχή των στοιχείων, ήτοι τα αιτούμενα έγγραφα:

α) δεν αποτελούν έγγραφα που αναφέρονται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή τυχόν κοινοποίηση τους δε δυσχεραίνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

β) δεν αφορούν την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή παραβλάπεται απόρρητο.

Οι πολίτες που υπογράφουν το παρόν έγγραφο, ορίζουν [redacted] και την διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [redacted] ως το σημείο επικοινωνίας για την ως άνω αναφορά -ερωτήματα και την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα της υπηρεσίας σας.

Με εκτίμηση,

